

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnstvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravniškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petivtrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Sofijske slavnosti.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Sofija, 14. sept.

Pri sofijskih slovesnostih sta posebno važni dve udeležbi: Rusije in udeležba Makedoncev. Makedonci, ki še zdaj vzdihujejo pod turškim jarmom, so porabili to priložnost, da zopet obrnejo nase pozornost drugih srečnejših držav, ki uživajo svobodo in niso podložne krutemu strahovanju turških gospodarjev.

Ko so odkrili spomenik Carju Osvoboditelju, so tudi Makedonci prišli v deputacijo in položili pod spomenik krasen venec. Sredi velike množice pa so nosili žalne črne zastave, ki so se čudno razlikovale od ostalega slavnostnega razpoloženja. Makedonci so posebno proslavljali Rusijo, kar je naravno, ker še zdaj upajo od nje tiste pomoči, ki jo je dobila svoj čas Bolgarija. Zato so igrali rusko himno, navdušeno aklamirali rusko poslanstvo, in klicali: »Da zdravstvujet Rosija!« ni bilo konca pod spomenikom Carja Osvoboditelja, ki stoji zdaj v Sofiji kot buditelj nade in želja za vse balkanske narode, ki še vzdihujejo pod turško oblastjo.

Spreved se je ustavil pred vojnim klubom, kjer so priredili ovacijo ruskim generalom, ter šel dalje pred spomenik bolgarskega rodoljuba Levneva, kjer so se zopet čuli navdušeni govori. Makedonci so tudi priredili ovacijo pred poslopjem ruske misijonske stacije. Njihov spreved z žalnimi zastavami po mestu je dal vsej slavnosti neki dramatičen, resen značaj, in vse ljudstvo je čutilo ob tem, da sedanja slavnost pomeni šele začetek pravega osvobodjenja. Radostna čustva so bila potlačena popolnoma v ozadje, in prevladala je misel na žalujoče neosvobodjene brate.

Velike ovacije Rusom so izražale isto misel. Navzoči so: Veliki knez Vladimir Aleksandrovič, velika kneginja Marija Pavlovna, veliki knez Andrej Vladimirovič kot zastopniki carske rodbine in potem še cela vrsta drugih dostojanstvenikov. Izpočetka je bila uvedena najstrožja vojaška straža, a ko se je vse vršilo brez motenj, je zdaj vojno zastraženje odpravljeno. Ruski gostje se gibljejo svobodno in varno v Sofiji. V avtomobilih ali odkritih vozovih se vozijo po mestu in okolici, in ljudstvo jih povsod navdušeno pozdravlja, zlasti sina Carja Osvoboditelja Vladimira Aleksandroviča. Ko se tako brez vsakega spremstva vozijo med narodom, jim mora pač priti na misel, da je v Bolgariji varneje, nego v Rusiji.

Ko je narod priredil velikemu knezu ovacijo, je stopil on med ljudstvo, in tedaj so mu solzami poljubovali roko in obleko. Zlasti Makedonci so mu skoro ihteč poljubljali roke,

tako da je še veliki knez Vladimir zajokal ob tem prizoru. Brez besed so se razumeli med seboj — ubožni Makedonci in sin mogočnega carja, ki je Turčijo ponižal.

Na večer je bilo svečano razsvetljenje z umetelnim ognjem. Sredi ognjenih fontan sta se zasvetila ruski in bolgarski grb z belimi iniciali imen ruskega carja in bolgarskega kneza.

Drugi dan so položili temelj ruski misijonski cerkvi, pri čemur je bil navzoč ves diplomatski zbor, uradništvo, generali itd. Zvečer je bila svečana soareja, pri kateri so bili poleg Rusov vsi oficijelni predstavniki oblasti. Bolgarski knez Ferdinand ni mogel biti navzoč, ker žaluje za nagloma umrlim svojim bratom. Zato je tudi soareja bila hitro končana.

Rusi so se drugo jutro odpeljali v Plevno, kjer je bil z velikimi slavnostmi odkrit spominski spomenik.

Vsekako imajo te slavnosti svoj političen pomen. Nada na osvobodjenje Makedonije se je zopet oživila. Ali se bo izpolnila, to je pa seveda težko vprašanje bodočnosti.

Ekumenski patrijarhat.

(Patriarh Joahim. — Vzroki njegove demisije. — Anarhija v Antiohiji. — Suženstvo pravoslavne cerkve. — Vpliv Rusije.)

Našim čitateljem, ki vedno berejo poročila o sporih med carigradskim pravoslavnim patrijarhom, ki je formalni glavar vzhodne razkolniške cerkve, in turško vlado, gotovo ustrežemo, ako jim pojasnimo vzroke in zgodovino teh sporov.

Glavar vzhodne cerkve, patriarh Joahim v Carigradu, je naznanil svojo demisijo. Vzrok je ta, da mu turška vlada dela težave, vevlasti pa mu pomagati nočejo. Ti sporj niso teklili cerkvenega kolikor političnega in nacionalnega značaja. Carigradski patrijarhat je tekom stoletij izgubil nebroj privržencev, posamezne cerkve in škofije so se od njega odcepile in osamosvojile, n. pr. srbska, bolgarska, kjer vlada neodvisno od carigradskega patriarha eksarh, itd., itd. Zato carigradski patrijarhat, ki se imenuje ekumenski (vesoljni), izkuša ohraniti vsaj to, kar še ima. Tu se gre v prvi vrsti za Makedonijo. Bolgarska propaganda sili Makedonce pod svoj eksarhat, grške čete pa ljudi pridobivajo za patriarha, seveda s pomočjo znanih nasilij. Toda grška propaganda je večalimanj brezuspešna. V njenem središču, makedonskem sandžaku Drama, kjer rezidira grški metropolit, so reformni častniki, n. pr. Angleži. Ti pa za Grke prav nič ne storijo, ravnotako Rusi ne, ki nasprotno celo podpirajo Bolgare. Rusija namreč sistematično dela na to, da se carigradski grški pa-

triarhat popolnoma oslabi. Zato dela Rusija ravno v zadnjem času ekumenskemu patriarhu težave v Antiohiji v Mali Aziji. Položaj je ondi ta-le: Pravoslavni antiohijski, jeruzalemski in aleksandrijski patriarhati so v čep prav rahli zvezi z »vesoljnim« carigradskim. Pred nekako desetimi leti pa se je v Antiohiji, kakor v Siriji sploh, pojavilo narodno gibanje, vsled česar Siriji zahtevalo za patriarhe in škofe v Antiohiji same domačine. Ekumenski patriarh pa tega noče, ker se boji, da ne bi izgubil svojega vpliva in se ne bi tudi sirijska cerkev osamosvojila, kakor se je bolgarska in druge. Zasedel je vseh 14 metropolitov sedežev v Grki in ti so l. 1895 za patriarha v Antiohiji izvolili Grka Spiridiona. Ker je pa delal prehuho grško propagando, so ga škofje sami odstavili, turška vlada in carigradski patriarh pa nista ugovarjala. Nato je škofijska sinoda v Antiohiji izvolila za škofa Grka Germanosa, katerega sta podpirali Anglija in Turčija. Tu se je pa prvič pojavil odločni upor Rusije. Rusko »Društvo za Palestino« (jako vplivno in bogato) je priporočalo Turčiji Sirca Meletiosa, ki je po dolgih pogajanjih 1899 tudi res bil za škofa izvoljen. Meletios je l. 1901 umrl. Od tedaj pa v Antiohiji vlada v cerkvenem oziru prava anarhija. Rusija je namreč takoj po smrti Meletiosa dosegla, da se je pravilno za patriarha izvolil Sirec Gregorios. Ta je že šest let antiohijski patriarh, pa ne more vladati! Anglija in Grška delata pri turški vladi proti njemu na vse kriplje. Nedavno pa sta izjavila jeruzalemski in aleksandrijski patriarh, da hočeta Gregoriosa priznati, samo javit jima mora svojo izvolitev. Nato je turška vlada bila pripravljena Gregoriosa priznati. Carigradski patriarh Joahim pa se je branil. Pred par dnevi je šel k njemu ruski poslanik v Carigradu in Joahimu dejal, da, ako Gregoriosa ne prizna, se bo antiohijska cerkev od carigradske ločila. Nato je patriarh, ki je tudi zaradi Makedonije, kjer vevlasti nastopajo proti grški propagandi, v škripcih, odstopil. To je za Rusijo velika pridobitev na Vzhodu. Aleksandrijski patriarh Photij dobiva od Rusije veliko letno subvencijo, jeruzalemski pa od ruskega »Društva za Palestino«. Ako Rusija pridobi zase še veliki antiohijski patriarhat, je njen vpliv v Mali Aziji odločen. Na vsak način pa kažejo te homatije, da je razkolna cerkev popolna sužnja Turčije, Rusije in Grške. Zalostna usoda!

Nagodba.

Pri čem smo?

Napačne informacije »Neue Freie Presse« in »Zeit«.

Dunaj, 18. sept. Liberalna dunajska glasila so včeraj pisala, da so se nagodbena

pogajanja zato razbila, ker je Weckerle v zadnjem hipu, ko je nagodba bila že skoro gotova, stavil novo zahtevo. Glasilo krščansko-socialne stranke pa z vso gotovostjo izjavlja, da je to čisto napačno: nagodbena pogajanja so se razbila, ker je ogrska vlada že iz početka stavila take zahteve, katerih avstrijska ne more sprejeti. »Neue Freie Presse« je zgoli zato pisarila, da se nagodba posreči, ker imajo od tega dobiček špekulantje z ogrskimi vrednostnimi papirji na borzi. Zato pa je »N. Fr. Presse« predvčerajšnjem, ko so se pogajanja razbila, morala svojim bravcem, ki kaj takega niso niti v sanjah pričakovali, natveziti, da je vsega kriv Weckerle, ki je »v zadnjem trenutku« stavil neizpolnjive zahteve. Ogrski listi zdaj marljivo pisarijo, verjeti pa ni nobenemu, ker so od prvega do zadnjega vsi plačani od vlade in delajo tozadevno »štimumgo«, kakor je ravno treba. Značilno je pa to, da »Budapesti Hirlap« nekako apelira na cesarja. To je pač višek hinavščine. Mažari hočejo ravno zdaj zopet, da cesar sankcionira ustavne garancije, s katerimi hočejo krono za vedno oslabilo nasproti parlamentu, pa obenem kličejo cesarja na pomoč proti čisto ustavnemu stališču barona Becka. Ravno tako je značilno, da mažarski listi pišejo, da je prestolonaslednik izkušal v zadevi nagodbe na cesarja vplivati. »Narodni Listy« so to takoj dementirali. Kadar napoči kaka kriza, takoj planejo Mažari po prestolonasledniku. Kaj bo še, ko začne Franc Ferdinand zares vladati?

Kaj bo zdaj?

Prvi odgovor na to vprašanje je pač, da se bodo oktobra meseca pogajanja nadaljevala v Budimpešti. Tiste vesti, ki pravijo na eni strani, da mora začeti ogrska, na drugi, da mora začeti avstrijska vlada, so prazne čenče, za tako stvar so določene gotove formalnosti potem not med obema vladama in je pač čisto irelativno, kdo prvi prične. Lahko začne dvor ali krona — potov je dovolj. Važnejše je vprašanje, kakšno stališče bo zavzela avstrijska vlada oktobra meseca, kakšno pa ogrska. Na mažarske liste se seveda ni zaneesti: ti izkušajo zdaj našo vlado ustrašiti, češ, Weckerle ne odneha niti za las. To so manevri. Na vsak način je avstrijska vlada šla tako odločno daleč, ne more in ne sme več nazaj: boj za kvoto, zaradi katere so se pogajanja razbila, je postal zdaj za nas prava častna zadeva. Zato je jasno, da ako Mažari hočejo res nagodbo — in mažarski vrednostni papirji ter njihov kredit kriči po nagodbi — morajo odnehati. Nagodbena situacija je jasna. Saj zaradi razbite nagodbe pri nas ne more nastati prav nobena kriza! Naj odstopi Beck in naj pride na krmilo kdor hoče, za seboj ima parlament, ki je glede na nagodbeno vprašanje tako edin kakor en mož. Tudi če se ne posreči nagodba, ne bo naš parla-

LISTEK.

Baskervillski pes.

Roman. — Angleški spisal Conan Doyle. (Dalje.)

»Le berite v knjigah, doktor! Je vredno! Frankland proti Morlandu, sodni dvor: Queens Bench. Stalo me je sicer 200 funtov, ali zmagal sem!«

»Ali ste imeli kaj koristi od tega?«
»Nič, gospod doktor, prav nič! S ponosom rečem, nikahih interesov nisem imel pri stvari! Jaz delam sploh samo zato, ker mi tako velevala dolžnost in pa občni blagor. Ne dvomim na primer, da me bodo danes zvečer Fernwthyčani in effigie sežgali. Ko so to storili zadnjič, sem rekel policiji, da mora take izpodtikljive nastope preprečiti. Policija v naši grofiji je v škandaloznem stanju, gospod doktor, in me ni varovala, kakor sem zahteval. Pravda Frankland proti Reginam bo spravila stvar pred javnost. Rekel sem jim, da jim bo že žal, da so tako delali z menoj in resnično mojih besedi se je že izkazala!«

»Kako?«
»Starec je naredil zelo skrivnosten obraz in je šepetal.

»Ker bi jim jaz lahko nekaj povedal, vsled česar so si dolgo brusili pete; ali nikdo me ne pripravi do tega, da bi pomagal tej ničvredni gadji zalegi.«

Iskal sem že kako pretvezo, da bi se odtegnil njegovemu blebetanju; zadnje besede so pa obudile v meni željo, da bi več slišal. Videl sem preveč, kako kljubovalen je bil stari grešnik, da bi ne vedel in da bi me takoj nehal obsipati s čutili svojega srca, če bi le nekoliko pokazal, da sem radoveden. Rekel sem torej kolikor mogoče ravnodušno: »Gotovo se gre za kakega divjega lovca!«

»Haha, moj dragi! Ne, za nekaj mnogo, mnogo važnejšega! Kaj pač mislite, da bo? Tiče se kaznjence na močvirju!«

Skočil sem pokoncu in zaklical: »Pa vsaj ne mislite reči, da veste, kje je mož?«

»Morda še ne vem natančno, kje da je ali popolnoma gotov sem, da bi ga policiji lahko pomagal prijeti! Ali vam ni prišlo nikdar na misel, da mi boljšega sredstva, da se vjame moža, kakor če se izsledi, odkod dobiva hrano?«

Mož je bil menda res na jako neprijeten način tik pri resnici.

»Brez dvoma imate prav,« sem odgovoril, »ali kako veste, da je sploh kje na močvirju?«

»To vem, ker sem videl na svoje lastne oči sla, ki mu prinaša hrano.«

Zbal sem se za Barrymoreja. Ni bila malenkost, biti v oblasti tega starega, muhastega prepirljivca. Ali ko je govoril dalje, se mi je odvalil kamen od srca.

»Presenetilo vas bode, če vam povem, da mu prinaša jed deček. Vsak dan ga vidim skozi dalnogled, ki ga imam na strehi. Vedno gre ob isti uri po isti cesti, in h komu naj bi šel, če ne h kaznjencu?«

To je bila pa v resnici sreča! Toda kljub notranjemu veselju sem potlačil vsak zunanji znak svoje radovednosti. Deček! Barrymore je rekel, da prinaša našemu neznancu deček vse potrebno. Njemu je prišel na sled Frankland, ne pa kaznjencu! Če bi ga mogel morda do tega pripraviti, da bi mi vse povedal, kar je vedel, prihranil bi mi morda na ta način mnogo časa in truda. Ali najboljši sredstvo za doseg tega namena je bilo seveda to, da bi se kazal na zunanje neveren in ravnodušen.

Pri najmanjšem ugovoru je bil stari avtokrat takoj ves v ognju. Strupeno me je gledal in ščetine v bradi in brkah so se mu naježile, kakor besnemu mačku.

»Česa ne rečete!« je sikal in pri tem pokazal s prstom ven na močvirje. »Ali vidite tam zadaj Black Tor? Ali vidite pod njim griček s trnjevim grmom? Najkamenitejši del vsega močvirja je to. Ali bi se tam nastanil ovčar? Ali? S svojim mnenjem, gospod, ste jako slabo zadeli!«

Odgovoril sem čisto malodušno, da sem govoril tako le vsled tega, ker nobenega teh dejstev nisem poznal. Moja podložnost mu je bila všeč, zato je še dalje ostal zaupen.

»Zanesite se na to, doktor, jaz imam svoje gotove razloge, predno si sestavim mnenje. Videl sem dečka dannadan z njegovo culico. Vsak dan in često celo dvakrat na dan — ali čakajte, doktor Watson! Ali me varajo moje oči, ali se ne pomika ravno ta trenutek nekaj po griču navzgor?«

Daljava je znašala več milj, ali čisto jasno

sem videl, kako se je na temnosivem in zelenem ozadju premikalo nekaj črnega.

»Pridite, pridite!« je vpil Frankland in dirjal po stopnicah. »Poglejte na lastne oči in potem sodite sami!«

Dalnogled, velikanski inštrument, je stal na ravni strehi na trinogu. Frankland je približal oko steklu in vzradoščeno vzkliknil:

»Hitro, doktor Watson, hitro! Sicer izgine za vrhom griča!«

»Res! Tu je šel deček z malo culico na rami! Počasi je stopal po griču navzgor, in ko je bil na vrhu, sem videl za trenutek razcapano postavo, kako se je razločevala od modrega neba. Plaho se je oziral, kakor da se boji preganjalcev. Nato je izginil za gričem.

»No, ali nimam prav?«

»Na vsak način je šel tod deček, ki ima neko skrivno opravilo.«

»In kakšno je to opravilo, to bi uganil še celo vsakdo od policije v naši grofiji! Ali niti besedice ne bodo zvedeli od mene, in tudi od vas zahtevam, da molčite, doktor Watson! Niti besedice! Razumete?«

»Kakor želite!«

»Nesramno so delali z mano — nesramno! Če pridejo v pravdi Frankland proti Reginam dejstva na dan, tedaj bo šel — to pač smem upati — klic nevolje po deželi. Nič me ne pripravi do tega, da bi policiji na kak način pomagal. Ta bi mirno gledala, če bi lopovi mene samega mesto moje slike sežgali na grmadi . . . Ali sedaj pa vendar še ne greste? Pa mi bodele vsaj pomagali izprazniti na čast tega slovesnega dne še eno steklenico?«

Ali ostal sem stanovitven proti vsem njegovim vabilom in konečno se mi ga je tudi

ment zaradi tega vladi delal težko. Čisto drugače na Ogrskem. Tam krvavo rabijo nagodbo, da se bahajo, da bi rajši imeli gospodarsko neodvisnost. Tam so strankarske razmere tako zamotane, da je vsak hip mogoča usodna kriza. Šele predvčerajšnjem smo čuli, s kako težavo drži Košut skupaj svojo neodvisno stranko. Vemo, kako so si sovražne stranke, ki tvorijo skupno koalicijo: neodvisna in ljudska. Vemo, da se tudi ustavna stranka Andrassyjeva ne počuti dobro v koaliciji. Vemo, da socialna demokracija narašča, da v ozadju stoji narodnost, da trkajo na vrata Hrvatji: čemu se vznemirjati? Čim dalj bo čakala naša vlada, temboljše — čim bolj se bo Weckerle dal zavesti od košutovskih kričav, tem težje bo zanj.

Andrassy.

Dunaj, 18. sept. Minister za notranje zadeve grof Andrassy je bil dolgo v avdienci pri prestolonasledniku in pri cesarju, nato pa je konferiral z Beckom in Aerenthalom. Da sta konferenci bili velikega pomena, je jasno; kaj se je sklenilo, pa seveda nihče gotovo ne ve. Andrassy sam je žurnalistom izjavil, da se cesarjem ni obravnaval o nagodbi, ker to ni njegov resort, ampak o ustavnih garancijah in volilni reformi. Politiki hočejo vedeti, da se Andrassyju ni posrečilo, cesarja in prestolonaslednika prepričati, da ustavne garancije niso naperjene proti kroni. Nekateri pravijo, da je Andrassy, ko je prišel od cesarja in prestolonaslednika, bil zelo resen. Ni čuda, kajti ogrsko ministrstvo mora demisionirati, ako se mu ne posreči, dobiti za ustavnih garancij predskanckijo. Na vsak način je položaj za Becka zelo ugoden, ko se njegovi ogrski kolegi kar potapljajo v samih težavah.

Lepa volivna reforma.

Budimpešta, 18. sekt. Spričo vseh teh težav se tolaži zdaj ogrska javnost s sledečo vestjo: Načrt o volilni reformi se parlamentu predloži novembra meseca. Načelo je, da je volivni upravičenec vsak moški, ki je 24 let star ter zna brati in pisati. V posebnem odstavku, ki je pa še tajen, bodo določbe, ki zagotavljajo mažarskemu narodu večino.

DRŽAVNI PRORAČUN 1908.

Dunaj, 18. septembra. »N. W. T.« poroča, da državni proračun za leto 1908 še ni dovršen, ker finančno ministrstvo zahteva od različnih resortov, da črtajo svote v skupnem znesku 100 milijonov. Finančno ministrstvo da je odobrilo samo proračun trgovinskega ministrstva.

DR. GESSMANN DELAVSKI MINISTER.

Z intenzivno trdovratnostjo se širi v političnih in parlamentarnih krogih vest, da se stvari v Avstriji po izvršitvi nagodbe z Ogrsko delavsko ministrstvo, ki mu bo stal na čelu krščansko-socialni poslanec dr. Gessmann.

MEDNARODNI RUDARSKI KONGRES

je sprejel več predlogov glede na zavarovanino rudarjev, odškodovanje delavcev in njihovih rodbin v slučaju rudniških nesreč, internacionalno organizacijo štrajkov in internacionalizacijo izkopavanja oglja. Prišlo je tudi do spopada med socialnodemokratskimi in krščanskimi zastopniki vsled prenapetosti nekega socialnega demokrata. Spor se je poravnal.

KONEC MAROŠKE AFERE?

Pariz, 18. septembra. »Echo de Paris« poroča, da se zaradi Maroka pletejo neka pogajanja med Nemčijo in Francosko. Nemčija hoče imeti zagotovljen vpliv v Maroku, hoče pa zato Francoski dovoliti neke koncesije v Udži proti jugu Sahare. — Kakor hitro se vrne mir — piše »Gil Blas« — odidejo iz Casablance francoske čete in ostane samo francosko-španska policijska četa.

BOMBE IN VOJAŠKI UPORI

Sebastopol, 18. septembra. Vojaško sodišče je obsodilo več pomorščakov oklop-

nic »Rostilov« in »Panteileimon«, ker pripadajo revolucionarni organizaciji, na izgon v Sibirijo in večletno ječo.

Peterburg, 18. septembra. Tu se vrši obravnava proti 151 osebam, med njimi 18 dekletom, ker so razširjale revolucionarne spise med vojaštvom. Obravnava je tajna.

Peterburg, 18. septembra. V Odesi so v nekem zaporu našli skrite tri bombe, s katerimi so hoteli kaznjenci ječo razgnati.

Dnevne novice.

+ **Enciklika.** Imenitno jo je včeraj pogodil »Narod«. Naklafil je celi uvodnik o določbah, zapovedih, prepovedih, naredbah, smeri, namenu, motivih in sestavi nove papeževe enciklike. K temu treba pripomniti, da razun 20 suhoparnih vrstic, objavljenih od neke rimske korespondence najprej v »Vaterlandu«, potem pa v »N. Fr. Presse«, še nobenemu listu na celem svetu nova enciklika ni doposlana. Niti za njen naslov se ne vč. Zdaj se pa vsede »Narodov« člankar in zmotovili cele strani klanjanja, zabavljanja in premišljevanja o duhu, smeri in namenu nove enciklike! Seveda je pri tem le bolj surovo in neumno parafraziral pisanje judovskih listov. Enciklike v uredništvu »Narodovem« sploh brati ne znajo. Res se ne dá konstatirati, kdo je bolj počen, ali tisti, ki »Narod« piše, ali tisti, ki ga bero.

+ **Zakaj naših poslancev ni bilo na gostilničarski shod.** Nekateri gostilničarji se jeze, da naših poslancev ni bilo na shod gostilničarjev v ljubljanski »Mestni dom«. Vsem tem bodi povedano, da poslancev ni bilo radi tega, ker je bilo na shod povabljen pač liberalno »Slov. obrtniško društvo«, »Obrambna zveza obrtnikov« pa ne. Naši poslanci so solidarni z obrtniško »Obramb. zvezo« ter smatrajo kot žaljivo strankarstvo, ako kak županov brivec hoče na shodu, ki bi moral biti strogo nestrankarski, na tak način uganjati svojo »politiko«. Kdor od obrtnikov želi kaj od naših poslancev, naj se obrne do poslanca potom obrtniške »Obrambne zveze«, ker drugih kot naših somišljenikov naši poslanci niso dolžni podpirati!

+ **Antikristan v Idriji rešuje falirano bojevnico »S. M.«** Ant. Kristan v idrijskem »Napreju« je strašno navdušen za Svobodno Misel in vsled tega ves divji na »Slovenca«. Očita nam, da smo tako »mizerni, barabski in antikristovski«, da o tem doslej še on — Ant. Kristan — ni bil prepričan. V Pragi mu je šele vzcvetelo to spoznanje, in prav poetično nam opisuje, kako je spoznal, da je »Slovenec« antikristovski: »Čital sem »Slovenca«; pred očmi so mi zaplesale črke, mesto črk so se pokazali rožički — kaj za njim kristjanski hudički — videl sem dovolj!« In na to vzklika: »Vse, kar je »Slovenec« o kongresu pisal, je velika laž.« Idrijski A. Kristan pravi, da bo on šele resnico povedal; pa nam tega ni treba čakati, kajti »Slovenec« je v svojem izvirnem poročilu popolnoma zanesljivo beležil vse natančne dogodke in izreke tega shoda. Celu »Narodni Listy« in »Den« ter »Politik« so nam priča, da si ni »Slovenec« poročevavec« ničesar izmislil; vse je res do pičice, kar je stalo v »Slovencu«. Če Kristan vsega ni slišal in videl, je njegova krivda; naši žurnalisti so boljši, nego okorni uredniki miniaturnega papirčka »Napreja«. Ravno iz klerikalnega »Čecha«, kakor meni Kristan, pa »Slovenec« ne bi bil mogel črpati že zato, ker je »Čech« z globokim preziranjem ignoriral dolgovozno mlatenje svobodomiselnih slame. Verjamemo, da se, domov vrnivši A. Kristan zdaj sramuje svobodomiselnega shoda, ker so ljudje iz »Slovenca« izvedeli, kaka budala so prodajala na njem svoje brezverstvo, a tudi brezkonfesionalni Ant. Kristan mora priznati, prisiljen po pričevanju vseh resnih listov, da je »Slovenec« pisal čisto resnico. Citirajmo le še nekaj časnikarskih glasov! Liberalni praški »Montagsblatt aus Böhmen« piše v daljšem članku sledeče: »Shod svobodne misli je bil kongres neomike,

zborovanje kverulantov, polizobražencev in častlakomnežev.« Kar se je govorilo, to je bil »ein Ocean von Allgemeinheiten«. Pokazala se je na njem »častlakomna impotencia, ki doma, na Dunaju, v Parizu, nima več mesta.« Tu se je najbolj puhla glava (der beläufte Kopf) kazal kot velikega moža, če le ima široka usta (sofern das Maul gross ist). V najgorjem slučaju more udarjati na svoje polno srce; če pa nič ne more, niti pisati, niti brati, je pa vendar svobodomislec! Tako je prišlo, da je bil tu neki dunajski pisatelj (Zenger), ki ga zaradi njegove nezmožnosti nikjer niso mogli trpeti, in ki si kot posebno zaslug lahko pripisuje, da pisati ne zna; ker ima grozno dreven slog, so mu podarili srebrno svobodomiselnost statuto.« Potem pa isti liberalni list zmerja svobodomislece, zakaj so se spustili v boj s teologijo, ko bi vendar morali vedeti, da so preneumni za to. »Za nobeno znanost — pravi ta liberalni list — se ni porabilo toliko bistroumnosti, kakor ravno za bogoslovje, ki je dalekosežen, globoko razkorenjen in trdno sklenjen predmet. Če se z njo vojskujejo taki plitvi prosvetarji (seichte Aufklärer) morajo vendar biti poraženi. Na tem najdelikatnejšem poprišču se s posebno vnmemo pode oni dobri ljudje in slabi muzikantje, katerih volja je z zmožnostmi v hudem nesorazmerju. Na tem shodu ni bilo nikogar, ki bi imel najpotrebnejše znanje obstoječih zakonov. Še siromašnejši so bili seveda njihovi govori. Bil je sam »Allerweltdusel, Verbrüderungsrederi in die hohste Pathetik«. — Tako piše liberalni list, ki se jezi, da so ti svobodomisleci s svojo duševno impotenco samo osramotili svobodno misel. — Anton Kristan se drzne pisati, da »P. Schachleitner ni prisostvoval niti eno minuto kongresu«. Bog ve, kje se je potikal po Pragi idrijski Ant. Kristan, da ga ni videl? P. Alban Schachleitner v zadnji »Bonifatius-Korrespondenz« opisuje, kako je bilo. Po naročilu kardinala Skrbenskega je p. Galas vprašal pripravljalni odbor svobodomiselnega kongresa, ali ga puste na shod. Svobodomisleci so se pa ustrašili in so odrekli, in slednjič so privolili, da smejo priti nasprotniki samo na diskusijski večer. Oglasili so se k besedi katoličani: Dr. Kordáč, dr. Hilgenreiner, dr. Plohl, župnik Konečný in p. Alban. Socialnodemokratski predsednik Wutschl pa je tako vodil zborovanje, da so prišli na vrsto štirje svobodomiselnj klafaci, a samo dva katoliška govornika. P. Alban in Hilgenreiner. P. Alban pravi, da kar so govorili svobodomisleci, so bile »surovosti, umazarije in grozna bogokletstva« (Rohheiten, Unfläthigkeiten und greuliche Gotteslästerungen). Kazali so, da jih vodi le »infimalno sovraštvo do krščanstva«. — Idrijski Ant. Kristan bi zdaj rad vse vtajil, pa ne! Tudi tisti, ki so se dali v Idriji zapeljati Ant. Kristanu, naj vedo, v kaki družbi je bil in na kakšno »misel« je zaprisežen njihov Ant. Kristan! Le naj se še oglasi in izkuša tajiti!

+ **Trgovinski minister dr. Foit** je poslal dvornemu svetniku Vukoviću pismo, kjer pravi, da je brez dvoma, da mora biti uradni jezik nove dalmatinske parobrodne družbe hrvaški.

+ **Slavni norveški pisatelj Björnsterne Björnson** se poda kmalu na Ogrsko, da proučuje odnotne razmere. Poučiti se hoče, kako Mažari zatirajo uboge Slovake.

+ **14. shod dunajske superintendence helvetske konfesije** se je vršil te dni v Celju. Zanimivo je, da smo zdaj izvedeli, da je ljubljanski pastor dr. Hegemann helvetskega veroizpovedanja, dočim je v Ljubljani poleg Helvetcev mnogo Augsburgov. Ali Hegemann tudi nad temi pastiruje? Seveda se ne vtikamo prav nič v to vprašanje, ki nam nič mar ni, ampak ga stavimo samo zaradi zanimivosti. Hegemann je namreč v resnici liberalni protestant, oficijelno je Helvet, pastor pa je v občini, ki je tudi augsburška. Pač pa se nas nekaj drugega tiče. Hegemann je namreč na shodu slavil gibanje »Proč od Rima«, češ, da pripelje v protestantski tabor mnogo »vernikov« in se vsled tega »poživi« tudi versko življenje. Mi o tem pozivljanju nič ne vemo, ampak pročodrimovski odpadniki so vsi strupeni sovražniki vsake vere sploh, bodisi katoliške, bodisi protestantske. Ali ni v Ljubljani nebenih poštenih ortodoksnih protestantov, da bi svojemu pastoru dopovedali, da kaj malo služi veri, ako proslavlja pročodrimovce. Zato pa je tudi v Ljubljani v nedeljah pri Hegemannovi pridigi in petju komaj 30 do 40 ljudi. Na celjskem shodu so tudi sprejeli resolucijo, kjer pozivljajo vladu, naj izpremeni zakon, ki prepoveduje rimskim duhovnikom oženiti se. Dični helvetski pastori ne morejo izhajati brez ekskaplanov, kakoršen je n. pr. Kirchsteiger, pa bi jih neizrečeno radi obabili. Olajšali so si v Celju srce tudi zaradi drugih zadev. Ako protestantovski pastori na svojih sinodah nimajo drugega opravka, kakor zabavljati proti katoličanom in Rimu in se nimajo v svojih lastnih verskih zadevah ničesar pomeniti, potem mora biti z njihovimi verskimi notranjimi zadevami presneto slabo. Tem Helvetcem stavljamo za vzgled nemški katoliški shod v Würzburgu, kjer ni čez protestante padla niti ena žaljiva beseda. Sicer pa naj Helvetci unganjajo, kar se jim ljubi.

+ **Ostri strel.** Od uradne strani se naša vest iz Karlovca, da sta pri vojaških vajah ondi bila ustreljena en deseterik in en četovodja polka 96., popravila v tem smislu, da je bil nevarno ranjen en deseterik polka 96. Sumi se, da ga je obstrelil neki vojak ogrskega honvedskega polka. Uvedla se je preiskava.

+ **Dalmatinski deželni zbor.** Biankini predlaga, naj se ob priliki cesarjevega vladarskega jubileja pomilostijo vsi izseljenci, ki so se na ta ali oni način pregrešili proti vojaški postavi. Nato se je sprejel soglasno tudi

z glasovi italijanskih poslancev predlog, da se naj priznajo študije na zagrebškem vseučilišču.

+ **Tržaški mestni svet.** Dne 18. t. m. je bil sprejet v tržaškem občinskem svetu soglasno tudi z glasovi slovenske manjšine protest proti obnašanju policije nasproti socialnodemokratski manifestaciji »za kruh in delo«. Namestništveni svetnik Lasciac je, večkrat od galerije prekinjen, branil policijo, češ, da se je ta zanesla na zatiranje socialnodemokratskega državnozbornskega poslanca Oliva, da bo on skrbel za red. (Oliva je pred demonstracijo naravnost hujskal k izgredu.) Lasciacu je odgovarjal Venezian, naka se je protest soglasno sprejel. Nato se sprejme predlog delegacije, da naj mestni svet prevzame proizvajanje kruha v lastno režijo po nizki ceni.

+ **Odlikovanje.** Vpokojenemu strojevodji v kamniški tovarni za strelivo Jožefu Richterju je podeljen srebrni zaslužni križec s krono.

+ **Koledar katoliškega tiskovnega društva** za leto 1908 bo jutri razposlan vsem častitim članom društva. Nečlani ga dobe po stari ceni v Katoliški bukvarni in prodajalni Katoliškega tiskovnega društva. Oni gg. člani, ki ne rabijo za letos položnic, naj jih izvolijo prihraniti za drugo priliko.

+ **Zimski vozni red** (stenska oblika) izide kot priloga »Slovencu« prve dni oktobra. Nato opozarjamo posebej še slavna šolska vodstva, ki ga rabijo za nazorni nauk in povprašujejo po njem. Dobil se bo pri upravnistvu »Slovenca«.

+ **V slovenskem, katoliškem izobraževalnem društvu na Studencu na Notranjskem** je predaval dne 15. t. m. phil. Jos. Puntar, član »Slov. dijaške zveze« o časopisju.

+ **Semenj v Višnji gorj** dne 23. t. m. je deželna vlada z ozirom na tifus v Zatičini prepovedala.

+ **Časno svetinjo** za 40-letno zvesto službovanje je dobil od deželne vlade uslužbenec kranjske industrijske družbe na Savi g. Anton Rekel.

+ **Čebelarški shod v Gor. Tuhinju.** 15. t. m. ob 11. uri dopoldne se je vršil prav dobro uspel čebelarški shod v šoli v Gor. Tuhinju. Udeležba je bila zelo povoljna. Bilo je tu že mnogo kmetijskih predavaj, a ravno o čebelarstvu nismo imeli še nikakega pouka. Zelo smo hvaležni gosp. nadučitelju Likozarju, koji nam je ravno o čebelarstvu podal toliko zanimivega in poučnega. Kakor v vseh strokah kmetijstva, tako je tudi napredek v čebelarstvu potreben, kar ravno taka predavanja zelo pospešujejo.

+ **Čebelarški shod na Vrhniki.** Čebelar-ska podružnica priredi v nedeljo, dne 2. t. m. ob 3. uri popoldne čebelarški shod pri predsedniku podružnice g. Furlanu na Vrdu. Udje, kakor tudi prijatelji čebelarstva, se vabijo, da se shoda v obilnem številu udeleže. Predaval bo o umnem čebelarstvu gosp. Ant. Likozar, nadučitelj iz Ljubljane.

+ **Razglas.** Na podlagi zadevnih sklepov občinskih odborov in po zaslišanju c. kr. vi-narskega nadzornikstva v Rudolfovem se daje s tem vsem posestnikom vinogradov na zna-nje, da se v vinogradih v spodaj označenih občinah političnega okraja Črnomelj s trgat-vijo pred določenim dnevom, izvemši nave-dene izjeme, pričeti ne sme, ter da se bode zoper vse one, kateri se te prepovedi ne bodo držali, strogo kazensko postopalo po cesarski naredbi z dne 20. aprila 1854. l., drž. zak. št. 96, z globo od 2 do 200 kron ali z zaporom od 6 ur do 14 dni in tem ostreje bodo kazno-vani oni, kateri bodo najprvi ob prepoveda-nem času trgati začeli in s tem drugim slab zgleđ dajali. Pred določenim dnevom bi se s trgatvijo pričeti smelo le v slučaju zelo sla-bega vremena in pri hudi gnilobi ali izvan-redno zgodnji zrelosti grozdja. V takih sluča-jih ima dotično županstvo za izjemoma prei-se vršečo trgatve dan določiti in določeni dan pravočasno običajno v občini razglasiti, ozi-roma za posamezne posebne slučaje se mora vsak posestnik vinograda tozadevno dovolje-nje za zgodnejšo trgatve pri županstvu pri-dobiti. — S trgatvijo se pri ugodnem vremenu pričeti ne sme: 1. v občini Stari Trg pred 1. oktobrom 1907. l.; 2. v občini Dolenja Podgora pred 6. oktobrom 1907. l.; 3. v občini Čepelje pred 10. oktobrom 1907. l.; 4. v občini Dol pred 1. oktobrom 1907. l.; 5. v občini Radence pred 1. oktobrom 1907. l.; 6. v ob-čini Talčjivrh pred 1. oktobrom 1907. l.; 7. v občini Planina pred 30. septembrom 1907. l.; 8. v občini Petrovavas pred 30. septembrom 1907. l.; 9. v občini Kot, in sicer pod vasjo in v vasi Kot, pred 27. septembrom 1907. l.; nad vasjo Kot pa pred 30. septembrom 1907. l.; 10. v občini Vinivrh pred 27. septembrom 1907. l.; 11. v občini Tančjagora pred 25. sep-tembrom 1907. l.; 12. v občini Semeč za okra-je Štrekljevec, Omota in pod okrajno cesto pred 27. septembrom 1907. l.; za ostale okraje pred 30. septembrom 1907. l.; 13. v občini Česnjevec v nižje ležečih krajih pred 30. sep-tembrom 1907. l.; v višje ležečih krajih pa pred 1. oktobrom 1907. l.; 14. v občini Metlika pred 1. oktobrom 1907. l.; 15. v občini Božja-kovo pred začetkom oktobra 1907. l.; 16. v občini Radovica pred 2. oktobrom 1907. l.; 17. v občini Drašiče pred 2. oktobrom 1907. l.; 18. v občini Lovkiva pred začetkom ok-tobra 1907. l.; 19. v občini Suhor pred 1. ok-tobrom 1907. l.

+ **Poučno potovanje na Češko.** Kmetijska družba kranjska priredi prihodnje leto povodom kmetijske razstave v Pragi kmetijsko poučno potovanje na Češko.

+ **Urednik »Hrvatskega Dnevnika«** v Sarajevu obtožen. Sobotna številka sarajevske »Hrvatskega Dnevnika« je bila zopet zaplenjena, urednika pa toži sedaj državno pravdnštvo radi zločinstva upora, hujskanja in kaljenja miru.

posrečilo odvrniti od namena, da bi me spremljal v Baskerville Hall. Dokler me je še mogel videti, sem ostal na cesti; nato sem pa zavil s pota na močvirje in sem šel proti skalovitemu holmu, za katerim je izginil deček. Vse je bilo zame ugodno in prisegel sem si, če me srečen slučaj ne pripelje do uspeha, ne sme temu vzrok premajhna moja energija ali vztrajnost.

Solnce se je že bližalo horizontu, ko sem dosegel vrh griča, in doge soteske pod menoj so se blesketale na eni strani v zlatem zelenju in so bile na drugi strani zavite v sive sence.

Iz megle, ki je skrivala v daljavi horizon-t, sta se dvigala v fantastičnih obrih Bel-liver in Viren Tor. Na vsej širni ploščadi ni-kekega glasu, nikakega gibanja! Velik siv ptič, morda galeb, je plaval visoko nad menoj v sinjem zraku. On in jaz sva bila menda edi-ni živí bitji med velikanskim nebesnim svod-om in širno puščavo. Žalostna pokrajina, za-vest samote, skrivnostnost in nujnost moje na-loge — vse to je objemalo moje srce z mrz-lim strahom. Dečka ni bilo videti nikjer. Ali globoko pod mano v soteski je bil krog starih kamenitih koč in med njimi sem opazil eno, ki je bila še dosti dobro ohranjena, da bi lahko varovala pred vremenskimi neizgodami Srce mi je bilo močnejše, ko sem jo zagledal. To je moralo biti skrivališče, kjer je bival tu-jec. Konečno se je dotaknila moja noga praga njegovega skrivališča — njegova skrivnost je ležala jasno pred menoj.

Previdno sem se bližal koč — moral sem misliti na Stapletona, če se je plazil s svojo mrežo proti metulju, ki se je vsedel na cvet-lico — in z zadovoljstvom sem opazil, da se

je koča res že uporabljala kot stanovališče. Komaj vidna steza je peljala med granitnimi skalami k razpalemu vhodu. Notri je bilo vse tiho. Morda se je neznanec tam skrival, morda se je pa klatil okrog po močvirju. Bil sem nestrpen in vsi moji živci so bili napeti do najvišje stopinje. Vrgel sem proč sval-čico, prijel trdo držaj revolverja in hitro stopal proti vhodu. Pogledal sem v kočo. Bila je prazna.

Ali bilo je znakov dovolj, ki so govorili za to, da nisem bil na napačni poti. Prav go-tovo je moral moč tam stanovati. Na kame-niti plošči, ki je morala že davnim prebival-cem te koče služiti kot ležišče, je ležalo več, v nepremočni deževni plašč zavitih volnenih plaht. Na primitivnem ognilišču je bil kup pe-pela. Poleg ognjišča sem opazil nekaj kuhinjskega orodja in do polovice napolnjeno va-dro za vodo. Kopica praznih kositernih škat-lic mi je povedala, da je moral stanovati nez-nanec v koči že precej dolgo, in ko so se mi privadile oči na poltemo, sem videl v kotu ponev in odmašeno steklenico žganja.

V sredini prostora je ležal ploščat kamen, ki je služil za mizo, in na tem je ležala v ruto zavita culica, brez dvoma ista, ki sem jo videl skozi daljnogled na dečkovi rami. V njej je bila škatlica z jezikom, dva jaški z vkuhanimi breskvami in hleb kruha. Skrbno sem ogle-dal vse te stvari, in ko sem jih zopet postavil na svoje mesto, opazil sem, da je ležal pod culico listek, na katerem je bilo nekaj napi-sano. Glasno mi je utripalo srce, ko sem ga vzel v roko. Čital sem sledeče besede, ki so bile pisane od okorne roke s svinčnikom:

»Doktor Watson se je peljal v Coombe Tracy.« (Dalie.)

— **Zahteve železničarjev.** Dne 16. t. m. so zborovali na Dunaju uslužbenci družbe državnih železnic. Poročevalec revident Reiter izjavi, da ne žele železničarji pasivnega odpora, a da je to zadnji njihov opomin, nakar nastane boj, ki bo hujši in ostrejši, kakor je bil leta 1905.

— **Osebnost.** Okrajni komisar gospod Mihael Angello baron Zojs v Radovljici je pridružen v službovanje centralni komisiji za vzdrževanje umetnih spomenikov na Dunaju.

— **Pri mednarodnem šahovskem turnirju v Karlovih varih** je dobil šesto nagrado (600 kron) Slovenec Milan Vidmar. Vseh nagrad je bilo 12.

— **Državno podpora** 10.000 kron je dobila vrhniška mlekarska zadruga.

— **Mednarodni rudarski kongres** v Solnogradu je med drugim sprejel tudi predlog, da se začne v vseh parlamentih akcija za doseg osemurnega delavnika. Na kongresu zastopajo angleški delegati 541.048 angleških organiziranih rudarjev (vseh rudarjev je 738.960), ameriški 375.000 organ. rudarjev.

— **Osebnost.** Gdčna Vilma Vidic je nastavljena kot provizorična učiteljica v Naklem. V Kranju je nastavljena kot mestna učiteljica gdčna Inka Slamberger. Gdčno Janjo Miklavčič nadomestuje gdč. Slavica Orehek.

— **Važno za vinogradnike.** Samo čiste vinske droži za povrtje vinskega mošta se dobivajo na kmetijsko-kemičnem preizkuševališču za Kranjsko v Ljubljani. Čevka samočistih drožev stane 25 v., s pošiljateljico in z navodilom o uporabi pa 30 v. Pravilo uporabljene samočiste droži povzroča hitrejšje in čistejšje kipeenje (vretje) vinskega mošta, vsled česar se vino hitreje čisti in dobi boljši okus.

— **Smrtnonevarno je ranil** z nožem v Vižmarjih mizarski pomočnik Alojzij Šešek Franceta Bučana.

— **Davek na avtomobile** bo vpeljal koroški deželni zbor.

— **Štavska zidarjev v Zagrebu** je končana.

Važna iznajdba za vinogradnike. Neki hrvaški ekonom je iznašel kolce za vinske trte iz betona. Prednost betonskih kolcev pred lesenimi je očitna. Betonski kolce se ne zlomi, ker je beton ovit okoli železne žice in trd kakor kamen. Lesene kolce treba vsako leto nanovo ostriti in zamenjati. Tudi kradejo jih radi za gorivo, dočim z betonskim kolcem pravzaprav tat ne vé kaj početi. Lesene kolce je treba pri menjavi vsako leto izrjaviti iz zemlje, pri čemur se poškodujejo trtne korenine. Na kolcu, ki je vtaknjen v zemljo in gnije, se nastani trgi škodljivi mrčes, ki ondi tedi prezimi, dočim tega ni na betonskem kolcu, ki ne gnije. Tudi je beton sam sovražnik mrčesa. Betonski kolce je tudi zato velikega narodnogospodarskega pomena, ker ne bo treba več oskudovati mladih dreves, da se napravijo leseni kolci. V Zagrebu se otvori v kratkem tovarna za betonske kolce.

Štajerske novice.

š **Afera dr. Benkovič-Sernec.** K zavitim poročilom »Slov. Naroda« pribijemo še enkrat sledeče: Tudi dr. Sernec je žalil dr. Benkoviča, očitajoč mu politično nepošteno ravnanje v volivnem boju (pakiranje z nasprotniki), toda dr. Sernec je vsako zadoščenje odklonil, zahtevajoč od nasprotnika ponižanje. Spopad se ni iztek tako gladko kot »Narod« poroča, pač pa je nežno lice dr. Serneca občutilo plačilo za njegov napad.

š **Poslanec dr. Benkovič — duelant?** »Narodovi« uredniki so kar čez noč postali antidelant. V svoji torkovi številki očitajo dr. Benkoviču, da je imel svojčas neki duel in da je še vedno ekskomuniciran iz katoliške cerkve. Smešno, kako se »Narod« boji za dušo dr. Benkoviča! Da ne bo javnost napačno poučena, omenimo, da ima »Narod« v mislih neko afero dr. Benkoviča s tehnikom V. na Dunaju v letu 1894.; ta afero se je končala povsem nekrvavo na obeh straneh in je bilo le malo otroškega rožljanja s sabljicami pod okolnostmi, da niti o resni menzuri ni govora! To je poročevalcem »Naroda« dobro znano; toda eno obrekovanje več ali manj pri »Narodu« ne zaleže nič. »Narodovi« uredniki tedaj radi duše dr. Benkoviča prav mirno lahko spe.

š **Toča** je napravila 16. t. m. veliko škodo okoli Brežic.

š **Shod »Slovenske kmečke zveze« v Jarenini** v nedeljo, dne 15. septembra, se je kaj lepo izvršil. Shod je vodil kot predsednik »Kmečke zveze« gospod poslanec Roškar, podpredsednikom je bil izvoljen kmet Jakob Roškar iz Jarenine, zapisnikarjem pa Žebot iz Št. Ilja. V poldrugo uro trajajočem govoru je gospod poslanec Roškar razvijal svoje in svojih tovarišev v »Slovenskem klubu« delovanje v zbornici. Zbrani kmetje so z napeto pozornostjo poslušali svojega delavnega poslanca, ki jim je poljudno razlagal, kaj se je že doseglo in kaj se še upa doseči v blagor slovenskega kmečkega ljudstva. Buren aplavz in neprislusno odobravanje je sledilo stvarnemu izvajanju gospoda poslanca. Podpredsednik shoda prečita in predlaga resolucijo, s katero se izreče poslanec »Slovenske kmečke zveze« popolno zaupanje in odobrava njih delovanje in vstop v »Slovenski klub«. Odločno se naj zavarujejo kmečki pridelki, posebno živina, pred konkurenco tujega blaga. Resolucija je bila z velikim navdušenjem sprejeta. — Za tem izpregovori g. Žebot iz Št. Ilja v Slov. goricah o namenu »Slovenske kmečke zveze«. Razpravljal je, da hoče »Kmečka zveza« doseči za kmečko ljudstvo vse politične pravice, bojevala se bo za popolno ravnopravnost kmečkega in delavskega ljudstva v političnem in gosodarskem oziru. Ne bojmo se nasprotnega čivljanja in javljanja bodisi iz nemiškutarskega ali liberalnega gnez-

da, ampak tesno se vsi združimo v naši »Kmečki zvezi«, katera bo varovala povsod in vselej tudi odločno verske in narodne svatnje našega ljudstva. — Tudi ta govor je bil sprejet z odobravanjem. — Sestavil se je tudi okrajni odbor »Kmečke zveze« iz samih uglednih kmečkih mož. — Na shodu so bile obilo zastopane poleg domače še šentjakobska, šentilska, marješka fara, tudi od Svete Kungote, Sv. Petra, Svičine in Sv. Jurija na Pesnici smo opazili vrle zastopnike naše misli. »Kmečka zveza« boče v našem kraju vrlo napredovala, če se tudi gospodje pri ptuj-skem »Štajercu« ali celjskem »Narodnem Listu« na glavo postavijo!

š **Zavodnje nad Soštanjem.** V nedeljo 15. septembra se je tukaj ustanovilo prepotrebno izobraževalno društvo. Kot slavnostni govornik je prihitel k ustanovnem shodu iz Maribora g. dr. Jos. Hohnjec, podpredsednik S. K. S. Z., ki je mnogobrojnim poslušalcem prav poljudno razložil pojem izobrazbe in napredka, ter potem prišel na važnost in potrebo izobraževalnega društva. Za ta njegov trud in poštvovalnost se mu srčno zahvaljuje izvoljeni odbor, ki se bo trudil, da bo društvo tudi živahno delovalo in dosegalo svoj namen. Obljubil je s svojim sodelovanjem pri društvu pomagati tudi razborski župnik g. Krohne, ki je tudi s svojim prihodom počastil ustanovni shod.

š **Iz mar.borske okolice.** S 17. septembrom je začel pouk na tukajšnjih ljudskih šolah. Žal, da so te šole, ne samo v mestu, ampak tudi v Studencih, Radvanju, Pobrežju popolnoma nemške. Slovenci nimamo tukaj nobene slovenske ljudske šole. Slovenski otroci, najmanj kakih 500, so primorani obiskovati izključno nemške ljudske šole, kjer se ne uče niti brati niti pisati slovensko. Voditelji slovenski! ali morete mirno gledati to grozovito ponemčevanje naše slovenske dece? Kje ste, da bi preskbeli tem ubogim žrtvam vsaj elementarni pouk v materinem jeziku!

š **Solicitor Zock pobegnili v Ameriko.** V Ameriko je pobegnili iz Soštanj biviš solicator pri notarju Vinko Kolšku Anton Zock. S ponarejenimi podpismi je osleparil razna društva za večje svote.

š **Trgovsko šolo za deklice** je osnoval trgovski gremij za sodni okraj Bruck. Šola se začne 1. oktobra t. l., pouk bo trajal eno leto. Sprejemale se bodo deklice stare vsaj 15 let, ki so z dobrim uspehom zvršile vsaj tretji razred meščanske šole. Poučevalo se bo po 22 ur na teden v popoldanskem času.

š **Seja štajerskega deželnega zbora** dne 18. septembra. Poročila deželnega odbora, ki so na dnevnem redu, se odkažejo dotičnim odsekom. Seja je bila končana že ob tri četrt na 11. dopoldne. Deželni odbor je predložil proračun učiteljskega penzijskega zaklada za leto 1908, ki izkazuje potreščine 1.026.500 kron, pokritje znaša 606.000 K, primanjkljaj 420.500 kron naj se pokrije iz deželnega fonda. Deželni prispevki naraščajo vsako leto. Dežela je prispevala že l. 1903 in 1904 108.935 K, leta 1905 214.943 in l. 1906 286.553 kron.

š **Umrjal je v Mariboru** mesarjeva so-proga gosr. Reismanova, katera se je svojčas kakor smo poročali, ponesrečila blizu Sv. Marjete vsled splašenja konj.

Koroške novice.

k **Duhovniške izpremembe.** Tajnik Mohorjeve družbe, č. g. Rozman, je prestavljen za provizorja v Črnce pri Sp. Dravogradu. Na njegovo mesto pride msgr. Val. Podgorc, dosedanj vikar v Marjanišču. Za prefekta v Marjanišče prideta č. g. dr. Fr. Cukala in J. Gussger. Č. g. Fr. Lasser, provizor v Črnceh, pride za kanonika v Gospo Sveto. Č. g. Jakob Rozman, dosedaj prefekt v Marjanišču, je prestavljen za provizorja v Lipo nad Vrbo.

k **Škocijan v Podjuni.** Zadnjič naznanjeni čebelarški shod pod okriljem našega »bralnega društva«, se je povoljno obnesel, v nedeljo, dne 15. t. m. Pred skoraj polnoštevilno zbranimi domačimi čebelarji ter nekaj za to zanimajočih se udov društva, je poučljivo govoril urednik in nadiučitelj g. Fr. Rojina o pričetku slovenskega čebelarstva društva, njegova delovanju, o krmljenju čebel, o izbiri za pleme ter o prezimovanju. Iskrena mu hvala za nemali trud, da bi le njegovi nauki in navsveti ne padli na nerodovita tla! — Okrog Velike noči se bo pa napravil velik čebelarški shod, na katerem se bo govorilo o premičnem satovju ter bomo v duhu spremljali pridne čebelice od spomladi do jeseni. — Poučil nas je ta poskus, da je nujna potreba v naših društvih vsaj semtertja tudi udati na struno kake gospodarske panoge. Naj bi bile izkušnje enega društva v pouk drugim!

k **Učitelj Noisternig pred celovškimi porotniki.** Zaradi oneaščanja šolskih otrok je prisodilo celovško porotno sodišče 49-letnemu nadiučitelju Jakobu Noisternigu iz Ranggersdorfa po tajni razpravi dveletno težko ječo.

k **Včerašnja seja koroškega deželnega zbora** je bila končana v pol uri. Deželni odbor se je pogajal z vlado, da bi dali deželi v zakup užitinski davek. Vlada je pa izjavila, da predloga ne more sprejeti, kar se vzame na znanje. Več predlogov se nato odkaže pristojnim odsekom.

k **Poštni vlom v Zgornji Beli pred celovškimi porotniki.** Že enajstkrat predkaznovani mesarski pomočnik Karol Pfingstl je udril 30. majnika v urad pošte v Zgornji Beli in je iz blagajne odnesel dve vreči srebrnega denarja, žepe si je pa natlačil z bankovci. Ko je zapustil hišo, ga je srečal poštar, ki ga je pa pustil pri miru, ker mu je Pfingstl rekel, da je obiskal neko dekle. Šele prihodnje jutro je zasledila tatvino poštarjeva žena. Pfingstla

so prijeli. Začetkoma je tajil, a končno se je le udal. Pfingstl je ukradel 7457 kron. 7385 K je dobil poštar nazaj, 72 K je pa Pfingstl že porabil. Na poštarjevi mizi je ležal zavoj, vreden 90.000 kron, ki ga pa Pfingstl ni vzel seboj, ker ni vedel, koliko da je vreden. Sodišče je prisodilo Pfingstlu šestletno ječo.

k **Plismonoša poneverjevalec.** Deželni pismoša Bernardin Glinšek iz Št. Vida je imel pravico, da je smel sprejemati denar, ki naj bi ga izročil pošti. Glinšek je to mesto izrabljal in je poneveril od l. 1905 nadalje približno 800 kron. Ponarejal je recepte, da je zakril poneverjenje in tudi ni izročal prizadetim strankam opominjalnih pisem. Zavarja se, da s svojimi dohodki 65 kron mesečno ni mogel živeti, ker je moral skrbeti za svojo mater in pa za svojega nezakonskega otroka. Sodišče je prisodilo Glinšku enoletno ječo.

k **Na črnih kozah** je obolela neka ženska v Kukovem pri Trbižu.

k **Šolski pouk na celovških šolah** se je pričel 18. t. m.

k **Prijet vojaški begun.** V Zgornjih Borovljah so prijeli dragonca Ruperta Kaiser iz Dunajskega Novega mesta.

k **Detomorilki** služkinji Mariji Jarc, ki je zadavila svoje novorojeno dete, so prisodili pred celovškim porotnim sodiščem triletno težko ječo.

Izpred sodišča.

Naznanjajte pravilno shode! Na Veliki Šmaren je bil društven shod pod milim nebom v Čemšeniku. Ker ni bil naznanjen, so bili obsojeni v Brdu gg. Jos. Zelenik in dr. Lampe vsak na 20 K in g. Jos. Očepek na 10 K globe.

Ljubljanske novice.

lj **Seja obeh veselčnih odsekov »Ljubljane«** bo v soboto zvečer ob 8. uri v Dachsovi gostilni.

lj **Humoristično-satirični list »Raglja«** izide povodom ljudske slavnosti »Ljubljane«, dne 6. okt. Babil se bo z aktualnimi stvarmi ter bo vzbudil pozornost pri prijateljih in neprijateljih. Kdor bi želel list dobiti po pošti, naj to takoj naznani po dopisnici uredništvu »Slovenca«. Cena se pravočasno naznani v »Slovenca«. Kratki, krepki satirični doneski naj se pošiljajo pod »Raglja« poste restante v Ljubljani. — Kdor želi inserirati, naj tudi naznani na isti naslov. Cena inseratov 4 krone. Inserati se sprejemajo samo od somišljenikov. — Uredništvo in upravnništvo prve slovenske »Ragljice«.

lj **Železniška zveza z Dunajem.** Obratno ravnateljstvo c. kr. priv. južne železnice na Dunaju je trgovski in obrtniški zbornici, ki je opozorila na izredno živahen promet naznailo, da bosta vlaka št. 1a in 2a na progi Dunaj-Ljubljana in obratno, katera bi morala po dispoziciji v voznem redu voziti le do 22. in 23. septembra t. l., ostala v prometu do 30. septembra t. l.

lj **Cvet in sad.** Na vrtu mil. g. stolnega prošta Sajovica se nahaia jablana, ki ima nekaj dozrelih jabol, na par vejah pa najlepše cvetje.

lj **Pogreša se** od 2. julija t. l. železniški delavec Jožef Cerk, rodoin iz Borovnice. V Gorici je zapustil svojo ženo s 14-mesečnim otrokom, ne da bi ji bil povedal, kam misli oditi. S seboj je imel samo 20 K denarja. Navedenec je velike močne postave, rumenih las in brk in je bil pri odhodu črno oblečen.

lj **Tatvina.** Včera dopoldne je prišel v »Rokodelski dom« v Komenskega ulicah neki nepoklicani gost in ukradel iz nezaklenjene sebo podobarskemu pomočniku Matiji Gregorinu suknene hlače vredne 24 kron in črne čizme, vredne 14 kron, urarskemu pomočniku Adolfu Stöckerju pa celo sivkasto obleko, vredno 48 kron, srebrno pozlačeno oklepno verižico, vredno 20 kron in zlat obesek, na kojem je na eni strani podoba sv. Barbare, na drugi strani pa urezano besedilo: »Zur Erinnerung an den Durchschlag des Wocheiner Tunnels, vreden 14 kron. Tat je prodal nekaj obleke pri starinarjih.

lj **Semenj.** Dne 18. t. m. je bilo na teden ski sejm prignanih 171 volov, 111 krav in telet, skupaj 282 glav. Kupčija je bila srednja, ker ni bilo zunanjih kupecv.

lj **Suknjič zamenjal.** V nedeljo popoldne je bil v neki gostilni v Trnovem 21-letni mizarski pomočnik Alojzij Prek iz Dobrave. Ko je opazil, da visi v gostilni suknjič Frančiška Škrobe, v katerem je bilo 44 kron denarja, je svojega takoj slekel in vzel tega. Ko je policija Preka prišla, je imel pri sebi še Škrabetov suknjič, a samo še 6 kron denarja. Izročili so ga sodišču.

lj **Tepež v gostilni.** V soboto zvečer je bilo v Mrakovi gostilni na Ambroževem trgu več gostov, med njimi tudi klepar Anton Kregar, delavec Ivan Janež, železostrugar Ivan Marolt in še dva druga delavca. Ko je tem stopila v glavo »sladka kapljica«, je udaril Janež z vrčkom po mizi in zavpil: »Mi smo Poljančanje, kdor hoče videti kako se delajo klobase, lahko vidi«. V tem je pa že zagrabil Marolt za stol in hotel udati z njim po svetilki, kar mu je pa gostilničar preprečil. Nato se je pričel pretep, Marolt je pa šel na dvorišče in tam hotel suniti nekoga z nožem. Pretep se je nadaljeval toliko časa, da je prišla policija in pretepače aretovala. Gostilničar ima na stolah in kozarcih 11 kron škode. Poravnava boče pred sodiščem.

lj **Izguljene in najdene reči.** Gdčna. Marija Megličeva je izgubila nekaj čez 2 kroni denarja. — Šolska učenka Minka Rakovčeva je izgubila 20 K vredne rdeče koralde. — Gimnazijec Ivan Putik je našel kratko srebrno verižico. — Realec Viktor Molka je našel

manjšo svoto denarja in jo oddal na magistratu.

lj **Našla se je denarnica** s srednje veliko svoto.

Razne stvari.

— **Nemški cesar** je podelil veliki križ rdečega orlovega reda ruskemu generalu Kurpatkinu, šefu avstrijskega generalnega štaba Hötendorfu, ruskemu generalajntantu Miščenknu in kronski red 3. razreda avstrijskemu stotniku Putzu.

Novo poljedeljsko visoko šolo zgradijo v Krakovu. Vlada je zgradbo že dovolila. Stala bo 800.000 kron.

Umor grofa Komorovskega. Oče Tarnovske, ruski tajni svetnik O'Rurik, je obiskal svojo hčer v dunajskem preiskovalnem zaporu. Zatrjevala mu je, da je nedolžna. Oče dela na to, da bi izročili njegovo hčer ruskim oblastim. Oblast je zaplenila dva pisma Prilukova, katera je pred umorom pisal Tarnovski in v katerih je načrtan ves načrt umora.

Beneška policija je sedaj začela sumiti, da sta Tarnovska in Prilukov v zvezi tudi s hitro smrtjo grofice Komarovske, ki je pred meseci po srečni operaciji umrla v Draždanih vsled — zastrupljenja krvi. Ob bolniški postelji bolnice se je takrat pol ure mudila tudi Tarnovska.

Prijeti tatovi pri poroki. Dunajska policija je prišla v elegantnem stanovanju dunajskega žepnega tatu Weissa celo tatinsko družbo, ki je praznovala pravkar poroko.

Ogromni dobički trusta. »Franki, Ztg.« poroča iz Newyorka, da je neki uradnik »Standard Oil Company«, ki je bil v pravdi proti trustom zaslišan, priznal, da je družba imela v sedmih letih 490 milijonov dobička.

Ustrelil se je v Korneuburgu podpionir 5. stotnije železniškega polka Evard Farkas.

V brzovlaku mrtvega so dobili na progi Bodenbach - Draždane nekega mladega fino oblečenega moža.

K poznanijskim trdnjavskim vajam ne dopuste inozemskih častnikov in tudi ne časnika-jev. Le neki višji avstrijski častnik bo v spremstvu nemškega cesarja.

Grška četa je pri Bratovisi ustrelila deset kmetov.

Okradena je bila med vožnjo na progi Brno-Dunaj v brzovlaku neka operna pevka ko je spala. Tat ji je izmaknil 4000 mark in 800 kron.

Samoumor zaradi praznikov. Budimpeštanski sotrudnik jud A. Grünhut je zahteval, naj mu dá gospodar, ki je tudi jud, prost na judovske praznike. Gospodar mu ni dal dopusta, a Grünhut je ob praznikih kljub temu izostal, nakar ga je šef odpustil. Grünhut je nato odpotoval na Dunaj, kjer se je usmrtil.

S kosami sta se udarila v Praskavem pri Brnu dva poljska delavca. Med tepežem je eden svojemu nasprotniku odkosil glavo.

Železniška nesreča. Iz tira je skočil dne 18. t. m. dopoldne vlak na progi Halbe-Hettstedt. Ranjenih je 10 do 12 oseb.

Bančni roparji. V Montreuxu sta 18. t. m. menjala dva moža v podružnici banke Montreux bankovce. Med menjavanjem sta ustrelila blagajnika in oropala blagajno, nakar sta pobegnili in ranila med begom še štiri osebe. Roparja so prijeli. Roparja sta baje Rusa.

Ladja v plamenu. Zgorel je japonski parnik »Tafumaru« pri Činkjanu. Mrtvih je do 100 oseb.

Smrt na progi. V Porečah so našli 18. t. m. mrtvo na progi 16-letno hčerko dunajskega tvorničarja Lafaireja, ki se je ponesrečila.

Socialno-demokratska palača. Socialno-demokratsko tajništvo v Pragi je kupilo palačo grofa Kinskega, kjer se nameste pisarne soc. demokratskega tajništva.

Očetov morilec oproščen. V Hebu so oprostili porotniki Jožefa Glassla, ki je umoril 10. junija svojega očeta.

Iz ljubosumnosti. V Berlinu je ustrelil 34 let stari portir Karol Lorber svoja dva otroka, nakar je šel na streho ter si pogljal na strehi kroglo v glavo. Padel je na dvorišče mrtve. Vzrok tega strašnega dejanja je bila ljubosumnost. Ženi je zapustil listek, na katerega je napisal: »Tebi prostost, meni otroke!« Zavarovalno polico je pred tem dejanjem sežgal.

Mesto pogorelo. Iz Sidneja poročajo, da je pogorelo mesto Mucwillumbach. Mnogo zgradb, dva hotela in 52 lesenih hiš je žrtev ognja.

Družbo roparskih morilcev so zasledili v Lisaboni. Mnogo lisabonskih prebivalcev je postalo žrtev te družbe, ne da bi policija tekom več let mogla priti na sled morilecem. Sedaj so dobili skrivališče te družbe v bližini starega rimskega vodovoda. V ondotnih katakombah je policija našla osem gnjilih trupel in veliko število človeških kosti. Po krvavem boju je policija premagala roparje morilce in jih zaprla.

Promet z avtomobili hočejo v nekaterih kantonih v Švici ob nedeljah in praznikih popolnoma prepovedati.

Telefonska in brzovajna poročila.

MEDNARODNI KONGRES PROTI JETIKI.

Dunaj, 19. sept. Tu se je danes otvoril mednarodni kongres proti jetiki. Iz Kranjske je navzoč grof Chorinsky. Kongres je otvoril notranji minister Blenerth z daljšim govorom, nakar je poročal pred dvorni svetnik Wehshelbaum o infekcijski poti bacilov.

ISTRSKI DEŽELNI ZBOR.

Trst, 19. septembra. Danes se je v Koprju otvoril istrski deželni zbor. Italijanska socialnodemokratska stranka (ki v deželnem zboru ni zastopana) zahteva, da se še v tem zasedanju sklene sledeče: 1. Da se izpremeni

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško
 priporoča svoje **izborna pivo**. — Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko).
 Zaloga Spodnja Siška (telefon št. 187).
 Pošiljatelj na dom sprejema restavracije „**Narodnega Doma**“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

sedanjih krivični voljni red, po katerem imajo Italijani 21, Slovani pa le 9 poslancev. 2. Zmanjša naj se število poslancev iz veleposelstniške kurije. 3. Uredi naj se voljni razredi občinske kurije na podlagi narodnostnega katastra. 4. Vpelje naj se splošna volilna kurija po istem katastru. 5. Število poslancev iz te kurije naj iznaša vsaj eno tretjino vseh poslancev. 6. Odpravi naj se indirektni ustmeni način volitve. 7. Razdeli naj se deželni zbor v dve narodnostni kuriji. 8. V istem smislu naj se razdeli deželni šolski svet. — Ako se to ne izvede, grozi socialnodemokratska stranka z velikimi demonstracijami.

TRŽAŠKI SVEDERCI.

Trst, 19. septembra. Neznanci so vdrl v prodajalnico gospe Linassi v ulici Artisti 1. in iz blagajne oropali nad 180 K.

VELIKO PONEVERJENJE V SOCIALNO-DEMOKRAŠKI ZVEZI.

Dortmund, 19. septembra. Iz blagajne socialno-demokratske strokovne zveze zidarjev v Nemčiji je izginilo 100.000 mark.

GRŠKI ŠKOFJE OBTOŽENI VELEIZDAJE. (Glej današnji tozadevni članek.)

Carigrad, 19. septembra. Turška vlada bo obtožila grške pravoslavne škofove v Drami, Monastirju in Kreveni veleizdaje, ker so se pri njih našla zelo kompromitujoča pisma.

ATENTAT PROTI VELIKEMU KNEZU?

Peterburg, 19. septembra. Orožniki so v Kodimi pri Kijevu zaprli enega revolucionarja, ki je hotel vdreti v železnični voz, v katerem se je peljal veliki knez Konstantin, znani pesnik. (Neumljivo je, zakaj revolucionarji preganjajo tega moža, ki jim ni nikoli nič žalega storil.)

SPOR MED ŠPANSKO IN FRANOSKO.

Pariz, 19. sept. Listi poročajo, da se je med Špansko in Francosko v marokanskih zadevah pojavil spor.

ZAROTA PROTI MAROŠKEMU SULTANU.

Tanger, 19. sept. Tu so odkrili zaroto proti sultanu Abdul Asizu. Glavni kolovodja je aretiran.

KOLERA NA RUSKEM.

Peterburg, 19. sept. Kolera na Ruskem se vedno bolj širi. V Nižem Novgorodu je bilo pretekli teden 146 novih slučajev, med njimi 56 smrtnih.

NESREČE PRI OTVORITVI ELEKTRIČNE ŽELEZNICE.

Frankobrod, 19. sept. V Saarbrücknu so danes otvorili električno železnico. Takoj po otvoritvi sta trčila dva motorna voza. 12 oseb je težko ranjenih, 2 ženski in 1 otrok so mrtvi.

Književna poročila.

»Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Prus B. Aleks. Glowacki) — Virant Fr. Straža. Povest, K 240, eleg. vez. K 340. Leposlovna knjiž. III. zv.

Dostojevsky F. M. — Levstik VI. Ponižani in razžaljeni. Roman v štirih delih in z epilgom. K 3—, eleg. vez. K 420. Leposlovna knjiž. IV. zv.

Sienkiewicz H. Virant Fr. Jernač-Zmagovač. Povest.

Achleitner A. Med plazovi. Povest tirolskega gorskega župnika. Ljudska knjižnica III. in IV. zv., vez. v platno, K 140.

Senoa. Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest iz leta 1537. K 160. Ljudska knjižnica V. zvezek.

Cooper J. F., Vohun. Roman. K —60.

Schinzl, Seelsorgliches Wirken in Industrieorten der Gegenwart. Ein Beitrag zur Pastoraltheologie, K 240.

Pichler, W., Unser Religionsunterricht. Seine Mängel und deren Ursachen, K 280.

Schiff, Dr. W., Oesterreichs Agrarpolitik seit der Grundentlastung, I./II. del. K 1680.

Pichler, Joh. Ev., Katholische Volksschul-Katechesen. Für die Mittel- und Oberstufe ein- und zweiklassiger und für die Mittelstufe mehrklassiger Schulen. IV. Teil: Vom Gebete, K —70.

Wasmann, S. J., Der Kampf um das Entwicklungsproblem in Berlin. Ausführlicher Bericht über die im Februar 1907 gehaltenen Vorträge und über den Diskussionsabend, K 240.

Krauss, Dr. Ed., Aus unseren Tagen. Fünfhundert Zeitungsberichte für Redner und Schriftsteller, K 360.

Kralik, v. Rih., Kulturfragen. Der Kulturstudien vierte Sammlung. K 360.

Bonome, R., Religioes - soziale Tagesfragen. Fünf Pastoralen. K 3—.

Buchholtz, Kanzelblüten. Ausgewähl. Predigten hervorragender Kanzelredner. Erste u. zweite Folge, à K 204.

Doeder. Die Arbeiterfrage eine politische Frage. Eine sozialpolitische Skizze. K —72.

Klapp, Onno. Deutschland und die Habsburger. K 1200.

Weiss, Dr. Ant., Historia ecclesiastica. Tom. I. K 1400.

Zlate svetinj: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobodistil. sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj O. Seydl

Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Dobi se povsod

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne vizitnice

po vsaki meri.

Rogaški templjev vrec je osveževalna pijača, ki učinkuje izredno dietetiško in se v tem oziru izbornorazlikuje od vseh drugih mineralnih voda. 1704 6—2

Pekarija

v novo zgrajeni hiši na Selu, občina Moste, blizu nove kemične tovarne se **takoj odda**. Več se poizve pri E. Predoviču, Ambrožev trg št. 7. 1900

Lepa stanovanja

z 1, 2 ali 3 sobami s pripadki v novo zgrajenih hišah na Selu pri Ljubljani blizu električne postaje se **oddajo v najem** takoj ali za pozneje. 1899

Več se poizve pri E. Predoviču, Ambrožev trg.

Ubožna pa ukaželjna 2127 1—1

13letna deklica

želi vstopiti v dekliško šolo in prosi za **brezplačno oskrbovanje** pri krščanski družini v Ljubljani.

Naslov pové iz prijaznosti upravništvo.

Dobro ohranjena 2130 3—1

salonska garnitura in glasovir

se **proda** po ugodni ceni. — Poizve se pod šifro **J. A. I** pri upravništvu „Slovenca“.

Mlad inteligen ten mož

popolnoma vojaščine prost, zmožen obeh deželnih jezikov in vseh pisarniških del, ter se ne sramuje nobenega dela, prosi za **službo na deželi**; vstopi lahko takoj.

Pisma se prosi poslati pod šifro »**F. M. 32**« na upravništvo. 2128 3—1

Kompletna uniforma

za enoletnega prostovoljca od pešpolka se ceno proda pri **A. Meršol** Kongresni trg št. 7. 2119 3—2

Šolske knjige

za vse šole v najnovejših, odobrenih izdajah, pisalne in risalne, kakor tudi druge **šolske potreščine** — v najboljši kakovosti in po **zmernih cenah** priporoča —

LAV. SCHWENTNER

2057 10—9

knjigotržec v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.

Organist

cecilijanec išče službe. Ponudbe na upravništvu. 2125 9—1

Dva krojaška pomočnika

za vsakovrstno in fino delo **sprejme** takoj **Ant. Tavčar** v Škofji Loki. 2129 4—1

Zelo praktične

obleke za dijake

priporočata po najnižjih cenah

2014 6—5

-- Gričar & Mejač --

Prešernove ulice 9, Ljubljana, Prešernove ulice 9.

ad štv. 11370/1907.

Razglas.

2131 3—1

Pozivno na tukajšnji razglas radi vložitve ponudb za izvršitev dovozne ceste k postaji nad „Vrdom“ se razglašja, da je podpisani deželni odbor dobo za izvršitev te ceste **do 31. majnika 1908 podaljšal**.

Nove ponudbe, ki morajo biti sicer opremljene v smislu prvega razglosa, je predložiti podpisnemu deželnemu odboru

do 27. sept. t. l. 12. ure opoldan.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani 18. septembra 1907.

Knjigarna

2053 10—7

Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani, Kongresni trg št. 2

priporoča svojo

popolno založo

vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, zlasti na tukajšnji c. kr. I. in II. državni gimnaziji, c. kr. državni višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljsku, na privatnih, ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

najnovejših izdaj po najnižjih cenah.

Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajajo zastoj.

Podružnica i v Spljetu. i

Delniška glavnica: K 2.000.000. i i

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 : : :

priporoča **promese** na **Tiske srečke** za žrebanje **1. oktobra** à **K 7—**
glavni dobitok K 180.1000

sprejema **vloge na knjižice** in **tekoči račun** ter je obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po **4 1/2 0/0**.

Podružnica i v Celovcu. i

Rezervni fond: K 200.000. i i i